

Բնապահպանական մշտադիտարկման

հաշվետվություն

Ծրագրի համար՝ 42145-043

2026թ. հունվար-հունիս

Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր (Տրանշ 3)

Պատրաստվել է Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի կողմից Ասիական զարգացման բանկի համար:

Բնապահպանական մշտադիտարկման սույն հաշվետվությունը վարկառուի փաստաթուղթն է: Այստեղ արտահայտված տեսակետները պարտադիր չէ, որ ներկայացնեն ԱԶԲ տնօրենների խորհրդի, տնօրինության կամ անձնակազմի տեսակետները և կարող են նախնական լինել:

Ցանկացած երկրի ծրագիր կամ ռազմավարություն մշակելիս, ծրագիր ֆինանսավորելիս կամ տվյալ փաստաթղթում որոշակի տարածաշրջանի կամ աշխարհագրական տարածքի որևէ նշում կատարելիս, Ասիական զարգացման բանկը մտադիր չէ որևէ դատողություն անել ցանկացած տարածաշրջանի աշխարհագրական տարածքի իրավական կամ այլ կարգավիճակի վերաբերյալ:

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ
հատված

Ծրագրի համար՝ 42145
2026թ. հունվար-հունիս

Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային
ծրագիր, Տրանշ 3 (Ֆինանսավորվել է ԱԶԲ-ի կողմից)

Պատրաստվել է «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի կողմից
Երևան, Հայաստան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.1	Նախաբան.....	Error! Bookmark not defined.
1.2	Ընդհանուր տեղեկատվություն.....	Error! Bookmark not defined.
2	ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	Error! Bookmark not defined.
2.1	Ծրագրի նկարագրություն	Error! Bookmark not defined.
2.2	Ծրագրի պայմանագրեր և կառավարում.....	Error! Bookmark not defined.
2.3	Ծրագրի աշխատանքները ընթացիկ հաշվետու ժամանակահատվածում	8
2.4	Ծրագրի նախագծման ցանկացած փոփոխության նկարագրություն	8
2.5	Շինարարական մեթոդների հետ համաձայնեցված ցանկացած փոփոխության նկարագրություն	9
3	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	10
3.1	Բնապահպանական անվտանգության գործողությունների ընդհանուր նկարագրություն	10
3.2	Բուսահողի կառավարում	11
3.3	Շինարարական թափոնի կառավարում.....	11
3.4	Բետոնի, ասֆալտի, քարջարդիչ գործարանների և ճամբարների շահագործում.....	11
3.5	Քարհանքերի և բացահանքերի շահագործում	12
3.6	Ծառահատման/ծառատնկման գործընթաց	12
3.7	Շինիրապարակի աուդիտներ.....	13
3.8	ԱԶԲ առաքելություններ	13
3.9	Խնդիրների լուծում (հիմնվելով անհամապատասխանության ծանուցումների վրա.....	13
3.10	Միտումներ	13
	Հաշվետու ժամանակահատվածում չկա առկա արձանագրություն.	13
3.11	Շրջակա միջավայրի վրա չնախատեսված ազդեցություններ կամ ռիսկեր	13
4	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.....	14
4.1	Ընթացիկ ժամանակահատվածում անցկացված մոնիթորինգի արդյունքներ	14
4.2	Առողջություն և անվտանգություն.....	14
4.3	Վերապատրաստում	14

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ
հատված

5	ԿՇՄԿՊ-Ի ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ	15
5.1	ԿՇՄԿՊ-ի վերանայում	15
6	ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ 16	
6.1	Արդյունավետ պրակտիկա	16
6.2	Բարելավման հնարավորություններ	16
7	ԲՈՂՈՔՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄ	17
7.1	Բողոքներ	17
8	Հնագիտական, ֆիզիկական/մշակութային ռեսուրսներ	18
9	ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	19
10	2026թ.-ի հունվար-հունիս ամիսների համար ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ	20
	ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա՝ Տրանշ 3, Թալին-Լանջիկ հատվածի համար ՏՇՄԿՊ-ների կարգավիճակը և շինհրապարակների շահագործումը՝ 2025թ.-ի դեկտեմբերի դրությամբ	21

Հապավումներ

ԱԶԲ	Ասիական զարգացման բանկ
ԿՇՄԿՊ	Կապալառուի շրջակա միջավայրի կառավարման պլան
ՇՄԿՊ	Շրջակա միջավայրի կառավարման պլան
ՇՄԱԳ	Շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատում
ՆԲԳ	Նախնական բնապահպանական գնահատում
ԲՄ	Բնապահպանության գծով մասնագետ
ՇՄԱԿԾՂ	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության կառավարման ծառայությունների ղեկավար
ԲՖԳ	Բազմափուլ ֆինանսավորման գործիք
ՇՄՆ	Շրջակա միջավայրի նախարարություն
ՏԿԵՆ	Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն
ԿԳՄՄՆ	Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն
ՏՇՄԿՊ	Տարածքին հատուկ շրջակա միջավայրի կառավարման պլան
ԾԿՊ	Ծառերի կառավարման պլան
ՃԴ	«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամ
ԲՄՀ	Բնապահպանական մոնիթորինգի հաշվետվություն
ՈԻԳՊ	Ուղղիչ գործողությունների պլան
ԹՎԺ	Թերությունների վերացման ժամանակահատված
ՀՏՄ	Հատուկ տեխնիկական մասնագրեր

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1.1 Նախաբան

Սույն բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվությունը ընդգրկում է **2026թ.-ի հունվար-հունիս ժամանակահատվածը** (համար 19):

Հաշվետվությունը պատրաստվել է «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի կողմից՝ համագործակցելով վերահսկող խորհրդատուի հետ:

1.2 Ընդհանուր տեղեկատվություն

Շինարարական աշխատանքներն իրականացվել են «Սինոհիդրո Քորփորեյշն» ՍՊԸ-ի և վերջինիս ենթակապալառու «Էս ընդ Էյ Մայնինգ» ՍՊԸ-ի կողմից, իսկ վերահսկողության խորհրդատվական ծառայությունները իրականացվել են «Սպեա Ինջինիրինգ» և «ԱյԱրԴի Ինջինիրինգ» համատեղ կազմակերպության կողմից:

Բնապահպանական արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով իրականացվել է վերահսկողություն՝ ապահովելու շինարարական աշխատանքների իրականացումը, որը համապատասխանում է ՇՄԿՊ-ի պահանջներին, որը պատրաստված է ԱԶԲ-ի բնապահպանական քաղաքականության և ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Կապալառուն առաջնորդվում է Տրանշ 3-ի համար ՇՄԱԳ-ով և ՇՄԿՊ-ով, որպես հայտի և պայմանագրի փաստաթղթերի և Տեղանքին հատուկ բնապահպանական կառավարման պլանների մաս, ինչպես նաև Կապալառուի կողմից մշակված շրջակա միջավայրի կառավարման պլանի, որը մանրամասնում է տեղանքին հատուկ բնապահպանական կառավարման պահանջների իրականացումը և կառավարումը, մասնավորապես՝ շինարարության ազդեցությունների մեղմացումը, մոնիթորինգը և հաշվետվությունների ներկայացման պահանջները՝ բնապահպանական արդյունավետությունն ապահովելու համար: ՇՄԿՊ-ի հետ համապատասխանությունը պարբերաբար վերահսկվում և գեկուցվում է:

Շրջակա միջավայրի անվտանգության աշխատանքները հանդիսանում են վերահսկողության ընդհանուր կառավարում, խորհրդատվություն Կապալառուի բնապահպանական թիմի համար ՏՇՄՊ-երի վերաբերյալ՝ ԱԶԲ Անվտանգության մեխանիզմների քաղաքականության պահանջները բավարարելու, Կապալառուի կողմից շրջակա միջավայրի հետ կապված փաստաթղթերի վերանայման և հաստատման, աշխատանքային տարածքի և նախագծի շրջանակներում կապալառուի կողմից օգտագործվող բոլոր այլ տարածքների մոնիթորինգ, որոնք իրականացվում են Ինժեների ԲԱԱԱ-ի և «Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամի շրջակա միջավայրի ազդեցության կառավարման ծառայությունների կողմից:

2 ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2.1 Ծրագրի նկարագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունը ընտրել է Բավրա-Երևան-Ագարակ երթուղին՝ որպես Հյուսիս-հարավ ճանապարհի միջանցք, որը պետք է վերականգնվի, վերակառուցվի, լայնացվի և նշանակել է Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության (ՏԿԵՆ) «Ճանապարհային դեպարտամենտին»՝ համակարգելու աշխատանքը:

Բազմափուլ ֆինանսավորման գործիքի շրջանակներում (ԲՖԳ) նախատեսված է վերականգնել և արդիականացնել հյուսիսից հարավ ձգվող ճանապարհները՝ նոր, բարեկարգված և ընդլայնված Հյուսիս-հարավ մայրուղի ձևավորելու նպատակով: Հիմնական նպատակն է ընդլայնել առկա երկշերտ ճանապարհները (հիմնականում ոչ բարվոք վիճակում)՝ վերածելով չորս գոտիով ճանապարհների հնարավորության դեպքում գոյություն ունեցող երթուղիների երկայնքով կամ կառուցելով նոր այլընտրանքային երկշերտ ճանապարհներ այն հատվածներում, որտեղ մեկ չորս գոտիով ճանապարհի հնարավոր չի լինի կառուցել:

ԲՖԳ-ի շրջանակներում Ասիական զարգացման բանկը Հայաստանի կառավարությանը տրամադրել է վարկ Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի բարելավման ծրագրի համար Մ1 Թալին-Գյումրի ճանապարհի Թալին-Լանջիկ ճանապարհահատվածի (կմ 71+500-ից մինչև 90+200) վերակառուցման և բարելավման աշխատանքներն իրականացնելու համար:

Տրանշ 3-ը սկսվում է Թալին համայնքում կմ 71+500-ում և ավարտվում կմ 90+200-ում՝ Լանջիկ համայնքին մոտ (մոտավորապես 18.7 կմ): Տվյալ ճանապարհը ներկայումս 2-րդ կատեգորիայի ճանապարհ է և ունի 2 հակառակ ուղղություններով երթևեկություն: Վերակառուցումից հետո ակնկալվում է, որ ճանապարհահատվածը կդառնա ասֆալտե ծածկով 1-ին կատեգորիայի ճանապարհ:

Մ2 Երևան-Արտաշատ և Մ1 Երևան-Աշտարակ 9 ուղեանցների վերակառուցումը ֆինանսավորում է Տրանշ 3-ի խնայողությունների միջոցով: Տվյալ աշխատանքները իրականացվել են տեղացի կապալառուների կողմից և վերահսկվել վերահսկող խորհրդատուի/ինժեների կողմից Տրանշ 3-ի համար և ավարտվել են 2017թ. դեկտեմբերի 27-ին:

Նկար 1. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի Տրանշ 3

2.2 Ծրագրի պայմանագրեր և կառավարում

Ծրագրի իրականացման ամբողջ ընթացքում ԱԶԲ-ը կանոնավոր կերպով իրականացնում է դիտարկումներ և ստուգումներ՝ ԱԶԲ Անվտանգության մեխանիզմների քաղաքականության (SPS 2009) չափանիշներին և պահանջներին համապատասխան: ԱԶԲ-ն կաջակցի «ՃԴ»-ին կառավարելու սոցիալական և բնապահպանական ազդեցությունները և ռիսկերը, այդպիսով նպաստելով երկարաժամկետ ներդրումների կայնության խթանմանը:

Կոնտակտային տվյալներ՝

Վ. Սարգսյան փողոց 2, Կամար բիզնես կենտրոն, 7-րդ հարկ

0010 Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Հեռ.՝ +374 10 512300, Ֆաքս՝ +374 10 546374

Կայք՝ www.adb.org/armenia

«ՃԴ» հիմնադրամը իրականացնում է ծրագրի իրականացման ամենօրյա կառավարում:
«ՃԴ» հիմնադրամը ներառում է սոցիալական և բնապահպանական անձնակազմ, որոնց պատասխանատվությունների թվին է պատկանում ծրագրի բնապահպանական ամբողջ հարցերի կառավարումը:

Կոնտակտային տվյալներ՝

Հեռ.՝ +37410 511 391

Էլ. փոստ՝ info@armroad.am

Կայք՝ www.armroad.am

Վերահսկող խորհրդատու/ինժեները իրականացնում է շինարարական ամբողջ աշխատանքների վերահսկողությունը և ծրագրի հաշվետվությունը: Խորհրդատուի շրջակա միջավայրի անվտանգության բաժինը պատասխանատու է շինարարական աշխատանքների վերահսկողության՝ բնապահպանական և հնագիտական ազդեցության հետ կապված, և մասնավորապես, Կապալառուի կողմից ՇՄԿՊ-ի իրականացման վերահսկման և հաշվետվություն ներկայացնելու համար:

Կոնտակտային տվյալ՝

Էլ. փոստ՝ t3_talinlanjik_spea_ird@irdeng.com

Կապալառուները իրականացնում են շինարարական աշխատանքներ: Կապալառուի բնապահպանության բաժինը պատասխանատու է Կապալառուի ՇՄԿՊ-ի, ՏՇՄԿՊ-երի պատրաստման և իրականացման, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքների մոնիթորինգի և հաշվետվության համար:

Կոնտակտային տվյալ՝

Էլ. փոստ՝ sinohydro_am_tl@163.com

Բնապահպանական և սոցիալական անձնակազմ

Ծրագրի ազդեցության կառավարման աշխատանքները ստանձնել են՝

Մարիամ Թաթույանը՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության հարցերով մասնագետ, ով պատասխանատու է ծրագրի բնապահպանական կառավարման և ՀՀ բնապահպանական օրենսդրությանը համապատասխանելու, ինչպես նաև ծրագրերի պատրաստման և իրականացման ընթացքում դոնոր կազմակերպությունների անվտանգության քաղաքականությունների՝ ներառյալ նախագծման, շինարարության և վերահսկողության համար:

Շուշան Քոչարյանը՝ սոցիալական ազդեցությունների կառավարման ծառայության ղեկավար, ով պատասխանատու է ծրագրի սոցիալական կառավարման և ՀՀ ազգային օրենսդրությանը համապատասխանելու, ինչպես նաև ծրագրերի իրականացման ընթացքում դոնոր կազմակերպությունների անվտանգության քաղաքականությունների՝ ներառյալ շինարարության և վերահսկողության համար:

Խորհրդատուի բնապահպանական անվտանգության մարմին

Ներկայումս Խորհրդատուի բնապահպանական անվտանգության հարցերով բաժինը բաղկացած է հետևյալ անձանցից՝

Էդիտա Վարդգեսյան՝ բնապահպանական հարցերով մասնագետ, ով պատասխանատու է բնապահպանական անվտանգության ընդհանուր կառավարման համար: Նա աշխատում է պայմանագրային հիմունքներով:

Տիգրան Գրիգորյան՝ սոցիալական զարգացման, վերաբնակեցման և գենդերային հարցերով մասնագետ, ով պատասխանատու է սոցիալական անվտանգության կառավարման և սոցիալական անվտանգության առումով շինարարական գործընթացների համապատասխանության համար, ներառյալ շինհրապարակի պարբերական այցելությունները, ինչպես նաև սոցիալական մոնիթորինգը և հաշվետվություն տալը:

Բորիս Գասպարյան՝ հնագիտության մասնագետ (ՀԳ), ով պատասխանատու է ճանապարհահատվածում հնագիտական հարցերի վերաբերյալ Խորհրդատվության համար, շինարարական աշխատանքների համապատասխանության՝ համաձայն Հայաստանի

հնագիտական օրենսդրության, ինչպես նաև տեսչական այցեր աղբավայր և բետոնե գործարանի տեղամասեր՝ հնագիտական գնահատման նպատակով:

Կապալառուի առողջության և անվտանգության, բնապահպանական, հնագիտական և սոցիալական բաժին

Բաժինը բաղկացած է հինգ անդամից՝

Պրն. Ժոնգ Ժեն Մին՝ ԱԱՇՄ ղեկավար, պատասխանատու է բաժնի ընդհանուր կառավարման համար:

Հովհաննես Թովմայան՝ բնապահպանական հարցերով մասնագետ, ով աջակցում է ԱԱՇՄ բաժնի ղեկավարին շրջակա միջավայրի կառավարման պլանի իրականացման համար:

Մարտին Ասատրյան՝ սոցիալական ազդեցության հարցերով մասնագետ, ով պատասխանատու է սոցիալական հարցերին առնչվող Կապալառուի գործողությունների համապատասխանության ապահովման համար ԱԶԲ-ի Անվտանգության մեխանիզմների քաղաքականությանը:

Աշոտ Ռևազյան՝ անվտանգության և առողջության հարցերով մասնագետ, ով պատասխանատու է անվտանգության և առողջության հարցերին առնչվող Կապալառուի գործողությունների համապատասխանության ապահովման համար ԱԶԲ-ի Անվտանգության մեխանիզմների քաղաքականությանը:

2.3 Ծրագրի աշխատանքները ընթացիկ հաշվետու ժամանակահատվածում

Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական գործողություններ չեն իրականացվել:

Ճանապարհը բացվել է երթևեկության համար 2022թ.-ի հոկտեմբերի 14-ին:

2.4 Ծրագրի նախագծման ցանկացած փոփոխության նկարագրություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում նախագծի հետ կապված փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

2.5 Շինարարական մեթոդների հետ համաձայնեցված ցանկացած փոփոխության նկարագրություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական մեթոդների հետ կապված փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

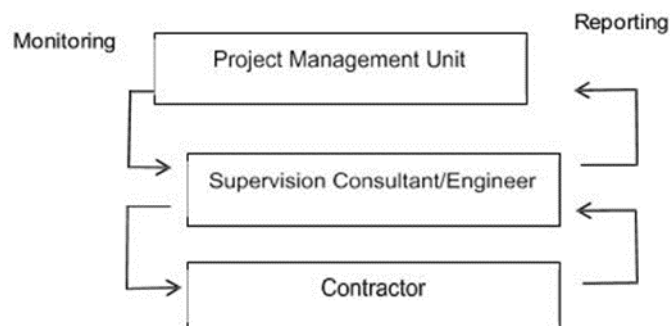
3 ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԱՆՎՏՆԱԳՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

3.1 Բնապահպանական անվտանգության գործողությունների ընդհանուր նկարագրություն

«Ճանապարհային դեպարտամենտ» հիմնադրամը իրականացնում է ծրագրի իրականացման ամենօրյա կառավարում: «ՃԴ» հիմնադրամը ներառում է սոցիալական և բնապահպանության անձնակազմ, որոնց պատասխանատվությունների թվին են պատկանում ծրագրի ամբողջ սոցիալական և բնապահպանական հարցերի կառավարումը:

Ծրագրի Վերահսկողության խորհրդատուն/ինժեները իրականացնում է ամբողջ շինարարական աշխատանքների վերահսկողությունը և ծրագրի հաշվետվությունը: Խորհրդատուի շրջակա միջավայրի անվտանգության բաժինը պատասխանատու է շինարարական աշխատանքների վերահսկողության՝ բնապահպանական և հնագիտական ազդեցության տեսանկյունից, և մասնավորապես, Կապալառուի կողմից ՇՄԿՊ-ի իրականացման վերահսկման և հաշվետվության համար:

Կապալառուները իրականացնում են շինարարական աշխատանքներ: Կապալառուի բնապահպանության բաժինը պատասխանատու է Կապալառուի ՇՄԿՊ-ի, ՏՇՄԿՊ-երի մշակման և իրականացման, ինչպես նաև շինարարական աշխատանքների մոնիթորինգի և հաշվետվության համար:

3.2 Բուսահողի կառավարում

Հաշվետու ժամանակահատվածում բուսահող չի հեռացվել կամ պահեստավորվել:

Ինչպես նախկինում զեկուցվել է, մինչև վերաօգտագործումը պահպանված բուսահողի ընդհանուր քանակը կազմել է 173,498,52մ³, որից 22,560.4 մ³-ը վերաօգտագործվել է Մաստարա-ԲՊ-1-ի համար ճանապարհի լանջերի կանաչապատման և վերականգնման համար: Վերաօգտագործումից հետո, մնացել է 150,938.12 մ³ բուսահող, որը նախատեսվում է հանձնել Արագածոտնի մարզպետարանին:

Ծրագրի ողջ ընթացքում օգտագործվել են Ինժեների կողմից հաստատված վեց բուսահողի պահպանման վայրեր: Երեք տեղամասերը հանձնվել են Թալին համայնքին 2024թ.-ի հոկտեմբերի 3-ին: Երկու տեղամասեր (Լանջիկ-4 ՏՀԾ կմ 87+000-ում և Լանջիկ-1 ՏՀԾ կմ 87+300-ում) պահվել են Լանջիկ-Գյումրի ճանապարհահատվածի համար, որտեղ ճանապարհի հանձնման-ընդունման գործընթացը ներկայումս գտնվում է Ինժեների կողմից իրականացվող ընթացակարգային փուլում:

Հանձնման վերջնական գործընթացը նախատեսվում է ավարտել մինչև տարվա վերջ:

Հետագա մանրամասները ներկայացված են **Հավելված Ա**-ում:

3.3 Շինարարական թափոնի կառավարում

Հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում, որևէ անպիտան ենթահողի նյութ կամ թափոն չի արձանագրվել:

Ըստ Կապալառուի հաշվետվության՝ 2022թ. հոկտեմբերի վերջին, պահպանված ասֆալտի թափոնի ընդհանուր գումարը եղել է 0:

Հետագա մանրամասները ներկայացված են **Հավելված Ա**-ում:

3.4 Բետոնի, ասֆալտի, քարջարդի գործարանների և ճամբարների շահագործում

Կապալառուն տեղեկացրել է, որ բետոնի գործարանը չի փակվի կամ հանձնվի, այն կշահագործվի Լանջիկ-Գյումրի հատվածի համար: Նույն կերպ, Մարալիկի ասֆալտի գործարանը ևս չի փակվի կամ հանձնվի, այն կշարունակի շահագործվել Լանջիկ-Գյումրի հատվածի համար:

Կմ 79+600-ում գտնվող ժամանակավոր քարջարդիչ գործարանը ապամոնտաժվել է, իսկ տարածքը հանձնվել է Մաստարա համայնքին ԹՎԺ-ի ընթացքում:

Կապալառուի օբյեկտների համար գործողությունների պլանը գործառնական է մնացել Լանջիկ-Գյումրի հատվածի համար, որոնք մշակվել և ներկայացվել է:

3.5 Քարհանքերի և բացահանքերի շահագործում

Ծրագրի ընթացքում, Կապալառուն օգտագործել է Մաստարա-ԲՊ-1-ը լիցքի համար ենթահող վերցնելու նպատակով Մաստարա համայնքում կմ 86+400-ում (ՏՇՄԿՊ-ը պայմանականորեն հաստատվել է 2018թ.-ի մարտի 30-ին և վերջնական հաստատումը տրվել է 2018թ.-ի ապրիլի 13-ին):

2023թ. նոյեմբերի 28-ին Մաստարա-ԲՊ-1-ը հանձնվել է Թալին համայնքին և Մաստարա գյուղի համայնքապետարանին: Փակման վերաբերյալ հաշվետվությունը տրամադրվել է:

3.6 Ծառահատման/ծառատնկման գործընթաց

Հաշվետու ժամանահատվածում որևէ ծառահատում կամ ծառատնկում չի իրականացվել: Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ ճանապարհահատվածի ծառերի կառավարման ծրագիրը ավարտվել է 2021թ.-ին:

Ինժեների կողմից անցկացված մոնիթորինգը հաստատեց, որ Մարալիկի ԲԳ-ի տարածքում Կապալառուի գործողություններով պայմանավորված, 6 բարդի վնասվել և չորացել է: Սա զեկուցվել է՝ որպես անհամապատասխանություն և ներառվել է բնապահպանական խախտումների ցանկում: Համաձայն ՇՄԱԳ, ՇՄԿՊ և ԿՇՄԿՊ պահանջների՝ Կապալառուին հրահանգվել է փոխհատուցել՝ տնկելով 60 ծառ նախքան ծրագրի ավարտը:

2025թ.-ի առաջին հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում, Կապալառուն իրականացրել է ծառատնկման աշխատանքներ Անի, Ախուրյան և Ազատան համայնքներում: Ընդհանուր 140 ծառ տնկվել է վնասը փոխհատուցելու համար, 70 ծառ հատկացվել է Թալին-Լանջիկ հատվածին, իսկ մյուս 70-ը՝ Լանջիկ-Գյումրի հատվածին:

3.7 Շինհրապարակի աուդիտներ

Հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական աուդիտներ չեն իրականացվել:

3.8 ԱԶԲ առաքելություններ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ԱԶԲ առաքելությունը տեղի է ունեցել 2025թ.-ի նոյեմբերի 17-28-ը, որի ընթացքում ծրագրի փակման վերաբերյալ գործընթացները քննարկվել են:

3.9 Խնդիրների լուծում (հիմնվելով անհամապատասխանության ծանուցումների վրա)

Հաշվետու ժամանակահատվածում չկան արձանագրություններ լուծված կամ չլուծված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ:

3.10 Միտումներ

Հաշվետու ժամանակահատվածում չկա առկա արձանագրություն:

3.11 Շրջակա միջավայրի վրա չնախատեսված ազդեցություններ կամ ռիսկեր

Հաշվետու ժամանակահատվածում շրջակա միջավայրի վրա որևէ չնախատեսված ազդեցություն կամ ռիսկ չի հայտնաբերվել:

4 ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

4.1 Ընթացիկ ժամանակահատվածում անցկացված մոնիթորինգի արդյունքներ

Հաշվետու ժամանակահատվածում չափումներ չեն անցկացվել:

4.2 Առողջություն և անվտանգություն

4.2.1 Համայնքի առողջություն և անվտանգություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում չկային արձանագրված գործողություններ կապված համայնքի առողջության և անվտանգության հետ:

4.2.2 Աշխատակիցների անվտանգություն և առողջություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում պատահարներ տեղի չեն ունեցել:

4.3 Վերապատրաստում

Հաշվետու ժամանակահատվածում անձնակազմի համար չեն իրականացվել Բնապահպանության, առողջության և անվտանգության վերաբերյալ կամ հնագիտական գտածոների մասին վերապատրաստումներ:

5 ԿՇՄԿՊ-Ի ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ

5.1 ԿՇՄԿՊ-Ի ՎԵՐԱՆԱՅՈՒՄ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ԿՇՄԿՊ-ի հետ կապված փոփոխություններ չեն իրականացվել:

ՏՇՄԿՊ-ի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է **Հավելված Ա**-ում:

6 ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

6.1 Արդյունավետ պրակտիկա

Հաշվետու ժամանակահատվածում արդյունավետ պրակտիկայի դեպքեր չեն արձանագրվել:

6.2 Բարելավման հնարավորություններ

Հաշվետու ժամանակահատվածում Կապալառուն ՇՄԱԳ/ՇՄԿՊ/ԿՇՄԿՊ-ին իր համապատասխանության բարելավման հնարավորությունը բաց է թողել, ներառյալ աշխատանքի առողջությունը և անվտանգությունը:

7 ԲՈՂՈՔՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄ

7.1 Բողոքներ

Հաշվետրու ժամանակահատվածում առկա բողոքներ չեն արձանագրվել ծրագրի ԲԼՄ-ի շրջանակում:

Ընդհանուր առմամբ, ծրագրի մեկնարկի սկսած, բողոքները ժամանակին արդյունավետորեն լուծվել են հետաքննության միջոցով, ինչպես նաև տուժողների հետ խորհրդակցություններով և համապատասխան ուղղիչ գործողությունների իրականացմամբ:

Բողոքները ստացվել են ծրագրի իրականացման ընթացքում, որոնք հիմնականում կապված են եղել հողերի օտարման, վնասման և մուտքի խնդիրների (ժամանակավորապես կամ մշտական մուտքի ճանապարհներ), ոչ թույլատրելի հողերի օգտագործման, փոշու և վնասված հացահատիկների կամ գույքի փոխհատուցման հետ: Բողոքների ընդհանուր թիվը, և՛ բանավոր, և՛ գրավոր, 36 է, և բոլորը լուծվել են: Գոհունակության նամակները բոլոր գործերի հետ կապված առկա են:

Որևէ առկա կամ չլուծված բողոք չի մնացել:

8 Հնագիտական, ֆիզիկական/մշակութային ռեսուրսներ

Հաշվետու ժամանակահատվածում որևէ հնագիտական խնդիր չի արձանագրվել:

9 ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հաշվետու ժամանակահատվածի ընթացքում, ծրագիրը ապահովել է, որ նախագծի աշխատանքները համապատասխան լինեն ազգային օրենսդրությանը: 2026թ.-ի առաջին և երկրորդ եռամսյակների համար Կապալառուի բնապահպանական կանոնավոր հաշվետվությունները ներկայացվել են ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարությանը Հայաստանի օրենսդրությամբ:

Թերությունների շտկումը ավարտվել է: Ըստ Կապալառուի՝ հաշվետու ժամանակահատվածում շինարարական թափոն չի առաջացել:

Տվյալ ժամանակահատվածում բուսահողը ո՛չ հեռացվել է, ո՛չ պահպանվել:

Հաշվետու ժամանակահատվածում հողի ենթաշերտի ոչ պիտանի նյութեր կամ ասֆալտի թափոններ չեն արձանագրվել:

Ծրագրի (Լանջիկ-Գյումրի) երկրորդ հատվածի շարունակվելու պատճառով, թերությունների շտկման աշխատանքները ներկայումս իրականացվում են Կապալառուի կողմից: Բուսահողի երկու տեղամասերը, բետոնի գործարանը, ասֆալտի գործարանը և շինարարական ճամբարը ներկայումս օգտագործվում են Կապալառուի կողմից: Հանձնման վերջնական գործընթացը նախատեսվում է ավարտել մինչև տարվա վերջ: Նշված պատճառներով Լանջիկ-Գյումրի հատվածում Կապալառուի օբյեկտների անխափան գործունեությունն ապահովելու նպատակով մշակվել և ներկայացվել է գործողությունների պլանը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ծառահատում կամ ծառատնկում չի իրականացվել: Թալին-Լանջիկ հատվածի համար ծառերի կառավարման ծրագիրը ավարտվել է 2021թ.-ին: Կապված այն հանգամանքով, որ Մարալիկի բետոնի գործարանի տարածքում վնասվել է վեց բարդի, Կապալառուն 140 ծառ է տնկել Անի, Ախուրյան և Ազատան համայնքներում. 70-ը Թալին-Լանջիկ հատվածի համար, 70-ը Լանջիկ-Գյումրի հատվածի համար:

Հաշվետու ժամանակահատվածում փոշու, աղմուկի կամ վիբրացիայի որևէ նոր չափում չի անցկացվել:

Տվյալ ժամանակահատվածի ընթացքում Կապալառուի կողմից չի իրականացվել վերապատրաստման դասընթացներ՝ բնապահպանական, առողջության և անվտանգության, ինչպես նաև հնագիտական գտածոների վերաբերյալ:

10 ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ 2026թ.-ի հուլիս-դեկտեմբեր ամիսների համար

Լանջիկ-Գյումրի հատվածում Կապալառուի կողմից օգտագործվող օբյեկտների վերաբերյալ
գործողությունների պլանի իրականացման հետագա ընթացքի ապահովում և ավարտում:

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ հատված

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա՝ Տրանշ 3, Թալին-Լանջիկ հատվածի ՏՇՄԿՊ-ների
կարգավիճակը և շինհրապարակների շահագործումը՝ 2025թ.**

դեկտեմբերի դրությամբ

N	Շինհրապարակի անվանում	Պկ կմ	Հաստատված ՏՇՄԿՊ (Այո/Ոչ)	Գործողության կարգավիճակ		
				Ժամանակավորապես դադարեցված	Ներկայումս շահագործվում է	Շահագործումը չի մեկնարկել
Բուսահողի կուտակման վայր (ԲԿՎ)						
1	Մաստարա-7 ԲԿՎ	76+600	Այո/ՏՇՄԿՊ-ը հաստատվել է 2017թ. նոյեմբերի 6-ին	Շինհրապարակը փակվել է 03.10.2024 թ.-ին:		
2	Մաստարա-4 ԲԿՎ	80+800	Այո/ՏՇՄԿՊ-ը հաստատվել է 2017թ. հոկտեմբերի 12-ին	Շինհրապարակը փակվել է 26.04.2019 թ.-ին:		
3	Մաստարա-1 ԲԿՎ	81+200	Այո/ՏՇՄԿՊ-ը հաստատվել է 2017թ. հոկտեմբերի 12-ին	Շինհրապարակը փակվել է 03.10.2024 թ.-ին;		
4	Մաստարա-5 ԲԿՎ	85+200	Այո/ՏՇՄԿՊ-ը հաստատվել է 2017թ.	Շինհրապարակը փակվել է		

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ հատված

			հոկտեմբերի 12-ին	03.10.2024 թ.-ին:		
5	Լանջիկ-4 ԲԿՎ	87+000	Այո/հաստատ վել է 2017թ. հունվարի 13- ին		Կհանձնվ ի ԹՎԺ-ի ավարտին Լանջիկ- Գյումրի ճանապա րհահատվ ածի համար:	
6	Լանջիկ-1 ԲԿՎ	87+300	Այո/հաստատ վել է 2017թ.-ի հունվարի 13- ին		Կհանձնվ ի ԹՎԺ-ի ավարտին Լանջիկ- Գյումրի ճանապա րհահատվ ածի համար:	
Հորատված ենթահողի թափոնների վայրեր (ԹՎ)						
7	Թալին-3 ԹՎ	72+500	Այո/ հաստատվել է 2018թ.-ի մարտի 13-ին	Շինհրապա րակը փակվել է 29.09.2021 թ.-ին:		

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ հատված

8	Մաստարա-6 ԹՎ	79+500	Այո/հաստատվել է 2018թ.-ի հուլիսի 27-ին	Շինհրապարակը բացվել է, բայց դեռ չի օգտագործվում:		
9	Մաստարա-3 ԹՎ	80+800	Այո/ՏՇՄԿՊ-ը հաստատվել է 2017թ. հոկտեմբերի 24-ին	Շինհրապարակը փակվել է 29.09.2021 թ.-ին:		
10	Մաստարա-2 ԹՎ	82+300	Այո/ՏՇՄԿՊ-ը հաստատվել է 2017թ. հոկտեմբերի 24-ին	Շինհրապարակը փակվել է 28.11.2023 թ.-ին:		
11	Մաստարա-9 ԹՎ	83+000	Այո/հաստատվել է 2018թ.-ի հուլիսի 27-ին	Շինհրապարակը փակվել է 28.11.2023 թ.-ին:		
12	Լանջիկ-5 ԹՎ	87+200	Այո/հաստատվել է 2021թ.-ի հոկտեմբերի 18-ին	Շինհրապարակը փակվել է 29.09.2021 թ.-ին:		
13	Լանջիկ-2 ԹՎ	88+500	Այո/հաստատվել է 2017թ.-ի մարտի 9-ին	Շինհրապարակը փակվել է		

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ հատված

				29.09.2021 թ.-ին:		
Հողագրունտի հանույթի տարածք (ՀՀՏ)						
14	Մաստարա- ՀՀՏ-1	86+400	Այր/հաստատ վել է 2018թ. մարտի 13-ին, ՏՎՊ-ը հաստատվել է 2021թ. նոյեմբերի 23- ին TL/IT/TR3/WS/ 21-372 գրությամբ	Շինհրապա րակը փակվել և հանձնվել է 28.11.2023 թ.-ին:		
Ժամանակավոր պահեստավորման վայրեր						
16	Մաստարա- ԺՊՎ-1	79+600	Այր/հաստատ վել է 2018թ. նոյեմբերի 30- ին	Շինհրապա րակը հանձնվել է. փակման վերաբերյալ հաշվետվու թյուն չի ներկայացվ ել:		
17	Մարալիկ- ԺՊՎ-3	95+950 Մարալ իկ ԱԳ-ի մոտ	Այր/հաստատ վել է TL/IT/TR3/WS/ 21-385 գրությամբ		Կհանձնվ ի ԹՎԺ-ի ավարտին Լանջիկ- Գյումրի	

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ հատված

			2021թ. դեկտեմբերի 7-ին		ճանապարհահատվածի համար:	
18	Մաստարա-2 ԹՎ ասֆալտի թափոնի համար	82+300	Այո/հաստատվել է TL/IT/TR3/WS/22-30 գրությամբ 2022թ. փետրվարի 25-ին	Շինհրապարակը փակվել է 28.11.2023 թ.-ին:		
19	Մաստարա-9 ԹՎ ասֆալտի թափոնի համար	83+000	Այո/հաստատվել է TL/IT/TR3/WS/22-30 գրությամբ 2022թ. փետրվարի 25-ին	Շինհրապարակը փակվել է 28.11.2023 թ.-ին:		
Բետոնի և ասֆալտի գործարաններ						
20	Մարալիկ ԲԳ		Այո/պայմանականորեն հաստատվել է 2017թ. մարտի 9-ին/թարմացված ՏՀՄԿՊ-ը պայմանական		Կհանձնվի ԹՎԺ-ի ավարտին Լանջիկ-Գյումրի ճանապարհահատված	

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ հատված

			որեն հաստատվել է TL/IT/TR3/WS/ 22-10 գրությամբ 2022թ. փետրվարի 7- ին		աժի համար:	
21	Մարալիկ ԱԳ		Այո/պայմանա կանորեն հաստատվել է 2020թ.-ի դեկտեմբերի 17-ին		Կհանձնվ ի ԹՎԺ-ի ավարտին Լանջիկ- Գյումրի ճանապա րհահատվ աժի համար:	
Ջարդիչ մեքենայի տարածք						
22	Մաստարա	79+500	Այո/հաստատ վել է 2018թ.-ի մայիսի 4-ին	Շինհրապա րակը փակվել է:		
Շինարարական ճամբար (ՇՃ)						
23	Մարալիկ		Այո/հաստատ վել է 2017թ.-ի մարտի 9-ին		Կհանձնվ ի ԹՎԺ-ի ավարտին Լանջիկ- Գյումրի ճանապա	

Բնապահպանական մշտադիտարկման կիսամյակային հաշվետվություն
Հայաստան. Հյուսիս-հարավ ճանապարհային միջանցքի ներդրումային ծրագիր, Տրանշ 3 Թալին-Լանջիկ հատված

					րհահատվ ածի համար:	
--	--	--	--	--	--------------------------	--